

Cadastrul Verde

Coperta de: Alexandru Tăbîrcă

Ediție îngrijită de Vlăduț Andreescu

*Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu”
Dâmbovița*

EUROPE DIRECT Târgoviște

Cadastrul Verde 2010

Târgoviște

Cuprins

Introducere.....	4
Malul cu sare- Ocnița.....	5
Stejarul secular - Gheboieni	10
Malul cu scoici- Aninoșani.....	13
Biserica din lemn de la Cândesti.....	16
Lacul fără fund.....	19

Introducere

România este una din puținele țări care adună, pe o suprafață relativ redusă, toată varietatea reliefului, de la câmpia întinsă până la înălțimile alpine ale munților, cu ape, cu o bogată lume vegetală și animală.

Lumea vegetală, sursă a tuturor bunurilor materiale, izvor neseecat de sănătate, bucurie și bogăție sufletească a omului, deschide multe pagini interesante în fața celui care vrea să o privească mai îndeaproape și care va căuta să o cunoască și să o înțeleagă. Fauna bogată, peisajul românesc, realizările poporului român de-a lungul istoriei ne cheamă să le cunoaștem și să le punem în valoare.

Județul Dâmbovița este unul din județele cu un mare potențial turistic din România, găzduind câteva obiective turistice inedite, însă nemediatizate de către autoritățile locale. Scopul acestei lucrări este acela de a prezenta micile "minuni naturale", în scopul popularizării acestora.

Malul cu sare – Očnița

În ultimul timp suntem din ce în ce mai reținuți de rutină și de obligațiile sociale pe care le avem. Omul a început să uite, din păcate, să se întoarcă în mijlocul naturii. Astfel se explică și faptul că la distanța de doar 20 km de un oraș cu aproximativ 100 000 locuitori – Târgoviște -, se află un mic paradis natural despre care aproape că nu se știe nimic. Mai rău decât atât este faptul că zona aceasta este supusă unor riscuri de poluare și de degradare a biocenozei și a microclimatului specific și nimeni nu ia măsuri în acest sens. Este vorba de Malul cu sare, o zonă din depresiunea Očnița în care structura pedogeografică specifică a făcut posibilă geneza unui relief specific subcarpatic ce cuprinde cute diapire, izvoare de ape sărate, galerii subterane, formațiuni rezultate prin cristalizare și precipitare, trovanți, etc. Nu doar relieful este specific acestei zone, deoarece biotopul influențează biocenoza, aici există câteva specii de plante adaptate solurilor și apelor sărate.

Ca și vegetație, în depresiunea Ocnița, se dezvoltă mușchi, licheni, ferigi, alge verzi de apă dulce adaptate la apă sărată, plante erbacee, graminee, pomi fructiferi cultivați (*Prunus sp.*), cătină albă (*Hippophae rhamnoides*). În jurul micilor ochiuri de apă apare o

vegetație hidrofilă caracterizată de stuf (*Phragmites communis*) și stânjanelul de baltă (*Iris pseudocorus*). Vegetația halofilă condiționată de substratul bogat în săruri și puțin umed este reprezentată de pătlagină (*Plantago sp.*), sărarică (*Salicornia herbacea*), limba vacii (*Leuzea sp.*). Prin locurile umede se întâlnește feriga, iar dintre mușchi întâlnim mușchiul de pământ (*Polytrichum commune*) și fierea pământului (*Marchantia polymorpha*). Lichenii se găsesc pe scoarța arborilor și pe garduri sau ziduri (lichenul galben), iar algele verzi sunt adăpostite în bazinele

naturale ale izvoarelor sărate, în pârâuri, dar și în râul Slănic (lâna broaștei și mătasea broaștei).

În depresiunea Ocnița se îmbină peisajul pitoresc cu peisajul specific Subcarpaților. Structura petrografică a influențat direct înfațișarea reliefului și evoluția biocenozei.

Demne de remarcat sunt și apele de zăcământ, care pot ajunge la suprafață prin exploatare, cu ajutorul sondelor.

Un bun exemplu în acest sens îl constituie stațiunea balneară de la Gura Ocniței, deschisă în 1959 și care s-a specializat doar pe bolile neuropsihomotorii, fiind cunoscută sub denumirea de "Centrul medical de recuperare neuropsihomotorie Gura Ocniței". Stațiunea era alimentată cu ape sărat-iodurate din 16 sonde, dar odată cu reprofilarea sistemelor de tratament aceste sonde nu au mai fost folosite. Noul

centru de recuperare se bazează pe tratamente ale
căror randament este accelerat de aerul ionizat.

Depresiunea Ocnița este spațiul perfect pentru
relaxare și agrement, poluarea fonică fiind aproape
inexistentă, iar drumurile nu sunt deloc aglomerate.
Numele localității Ocnița sugerează faptul că aceasta a
fost o zonă protejată și ascunsă. Și astăzi se mai
păstrează acest mister al zonei care conferă liniște și
intimitate. Acestea împreună cu factorii cu efecte
benefice asupra sănătății omului sporesc potențialul de
dezvoltare durabilă a zonei.

Din păcate,
originalitatea zonei
este afectată de
diferiți factori
poluanți, însă cea
mai mare pondere în
activitățile poluante
o au localnicii.

Depozitând deșeurile gospodărești la întâmplare,
afectează calitatea apei și a solului.

După cum am mai precizat, poluarea fonică este extrem de redusă. În ceea ce privește aerul, măsurătorile de radioactivitate îl încadrează în limitele fondului natural ceea ce înseamnă de trei ori mai puțin decât nivelul admisibil.

Poluarea aerului se realizează prin activitatea normală de funcționare a instalațiilor de extracție, colectare, depozitare și tratare a producției de țiței și gaze naturale. Există emisii atmosferice de hidrocarburi gazoase la rezervoarele de la parcuri, depozite care sunt construite în sistem clasic deschis. Aceste hidrocarburi pot afecta calitatea microclimatului specific.

Elementele componente ale acestui ecosistem nu apar ca o însușire întâmplătoare, ci se organizează potrivit specificului structural și funcțional al zonei, găsindu-se într-o strânsă interdependență și concordanță. Originalitatea zonei, peisajul specific, microclimatul depresionar și poziționarea sa la o distanță destul de mare de zonele aglomerate, conferă acestei zone un potențial turistic foarte ridicat, tocmai de aceea, este foarte important ca arealul să fie protejat și valorificat.

Stejarul secular de la Gheboieni

Până la Gheboieni, sat situat pe Valea Dâmboviței, în zona subcarpatică, sunt 18 km distanță și deplasarea poate fi făcută cu autobuzul sau bicicletele pe șoseaua națională Târgoviște-Câmpulung. După parcurgerea a 8 km în direcția vest, până la Dragomirești, șoseaua se îndreaptă către nord, nord-vest. Lăsând pădurea de stejar la Priseaca, coborâm în Lunca Dâmboviței, în partea dreaptă sunt dealuri acoperite de păduri de stejar, gorun și fag, alunecări de teren și plantații de salcâm. De la Gheboieni, parcurgem un drum forestier: pădure deasă de foioase și o liniște atotstăpânitoare.

Locul unde se găsește arborele de 500 de ani este căutat de iubitorii de natură, de cei

dornici de meditație. De obicei vin aici orășenii, cei care vor să fugă de tumultul civilizației, dar, în zilele de sărbătoare, vin și oamenii din comunele din jur, crezând că le merge mai bine dacă, după slujba bisericească ținută de Paște, de Înălțare sau de Rusalii, prăznuiesc la umbra falnicului arbore de pe Valea Tisei. Sunt destui cei care spun că se simt bine în preajma stejarului de 500 de ani deoarece acesta le creează o stare de echilibru, de liniște sufletească.

Localnicii povestesc că stejarul are mai mult de 500 de ani. Pe lângă falnicul arbore ar fi trecut în plimbările sale prin mijlocul naturii pe care o iubea nespus de mult domnitorul Neagoe Basarab. Pe Tisa, ar fi poposit și Mihai Viteazul, în trecerea sa pe Valea Dâmboviței. După 1900, zona a intrat într-un circuit turistic popular.

Stejarul de 500 de ani de la Gheboieni este declarat monument al naturii. Locul a fost vizitat de sute de tineri care activează în diferite organizații de protecția mediului. Din păcate, autoritățile nu au reușit să popularizeze un astfel de obiectiv turistic important. Nu există nicio plăcuță indicatoare care să te îndrume

către acest monument al naturii, nu găsești un istoric, un loc de campare special. De asemenea, la fața locului, nu s-a amenajat nimic oficial, există decât un mesaj lăsat de un călător binevoitor: "Pe voi, cei care veți veni, vă voi primi cu drag la umbra mea, vă voi ocroti de intemperii cu crengile mele îmbătrânite dar încă puternice, vă voi aduce o adiere ușoară cu ajutorul frunzelor mele și vă voi încânta cu minunatele glăsurii ale micilor mei oaspeți înaripați ce zi de zi mă fac să mă simt încă tânăr.În schimb nu vă cer decât să mă acceptați ca pe un prieten și să vă fie milă de mine! Am

fost călător prin veacuri și multe și nenumarate sunt întâmplările ce s-au petrecut sub poalele mele![...]" .

Mesajul ar putea lăsa turiștilor și localnicilor de gândit. Stejarul este cel mai vechi din județul Dâmbovița și ar putea fi un obiectiv turistic important, astfel încât trebuie protejat!

Malul cu scoici – Aninoșani

Aninoșani este un sat răsfirat aflat in comuna Cândești din județul Dâmbovița, speculându-se că denumirea sa provine de la specia pomicolă anin. La o primă vedere este o așezare rurală liniștită, obișnuită, însă dacă aruncăm o privire mai atentă, vom observa o formațiune aparte pentru specificul zonei de podiș: un "mal cu scoici".

Intr-adevăr, este neobișnuită prezența scoicilor în plină zonă de podiș, însă există o explicație științifică și pentru

această "ciudațenie a naturii". Zona sudică a Carpaților Meridionali și zona de curbură a u fost umplute cu ape marine, formând bazinul dacic care era o parte a unei mări (Marea Tethis). Bazinul Pontic, Bazinul Dacic, Marea Neagră (bazinul euxinic), Marea Caspică și Marea Mediterană s-au diferențiat datorită mișcărilor tectonice și zona Bazinului Pontic a rămas izolată de Marea Neagră în momentul în care s-a ridicat Dobrogea.

Apariția depunerilor marine (scoicile) prezintă două ipoteze. Acestea au putut apărea în perioada pontianului

(acum circa 5,5 milioane de ani). Totodată, apariția acestora s-ar fi putut produce și după ce s-a umplut bazinul pontic cu sedimente continentale, când au fost aduse sedimente în zonă, în perioada de înălțare a Mării Negre. Apele mării au pătruns în această zonă

împreună cu fauna euxinică reprezentată de scoici și melci, care au o vechime impresionantă.

Întregul deal din satul Aninoșani este format din depozite fosilifere, ceea ce conferă un specific natural deosebit. În zona satului Aninoșani a predominat inițial gorunul, însă a fost adus salcâm pentru a împiedica eroziunea, totodată, există și exemplare de fag și nuc.

Această zonă este extrem de interesantă atât pentru comunitatea locală, cât și pentru întregul județ Dâmbovița, având în vedere specificul natural extraordinar conferit de existența "malului cu scoici". Atragerea atenției autorităților locale, dar și a geologilor și geografilor este un punct de plecare important pentru conservarea și popularizarea arealului. Momentan, toți cei care vizitează "malul cu scoici" păstrează ca suvenir câte o scoică, ceea ce duce la degradarea obiectivului natural. Măsurile de conservare și protejare trebuiesc luate cât mai repede, astfel încât întreg județul și, de ce nu, întreaga țară să poată vedea această minune a naturii!

Biserica de lemn de la Cândești

La 34 Km, Nord-Vest de orașul Târgoviște, pe valea râului Dâmbovița, pe terasa a doua de pe malul drept se află așezată una din cele mai vechi vetre de moșneni-Cândești Vale.

A fost sat de moșneni, întrucât la 1864, prin legea de împrumutire a clăcașilor de sub domnia lui

Cuza niciun cetățean din Cândești Vale și din sătucul său Aninoșani n-a fost împrăștiat, toți fiind în postura de moșneni.

Ceea ce a făcut ca satul Cândești Vale să fie unul din cele mai înfloritoare sate, a fost faptul că din 1866, când teritoriul țării a fost organizat pe comune, satul Cândești Vale a fost reședința comunei Cândești.

Ceea ce a dat viață și tărie unei astfel de localități, a fost, în afară de originea daco-romană, biserica, atât cea spirituală cât și cea materială, credința și locașul de biserică cu slujitorii lor, preoți, diaconi și dascăli.

Cercetând partea materială cu rol important, locașurile de biserică, se poate observa că există trei astfel de locașuri:

1. BISERICA DE LEMN DIN VÂRTOP
2. BISERICA DE ZID DE LA VELINAȘ
3. BISERICA DE JOS DIN 1882

Cea mai impresionantă dintre acestea este biserica de lemn. Biserica de lemn din Vârtop, cu temelia de piatră, se încadrează în categoria primelor biserici de la romani-bisericile de lemn, cu mențiunea că în Câmpia Dunării au existat și biserici-bordeie.

Spre deosebire de alte locașuri de biserică, biserici de lemn din țările românești, biserica de lemn de la Vârtop, prin construcția artistică, este unică în felul ei și a fost declarată monument istoric. Unde a fost așezată în 1803, se găsește și astăzi - pe capul unui pinten ce coboară pe latura de Est a Piemontului Cândești, parte în singurătatea ei a unei citadele medievale.

Pisania cu data din 1803 menționează că a fost ridicată la această dată și pe acest loc pentru prima oară, împotriva supoziției că la 1803 a fost adusă din altă parte.

Legenda care spune că a fost adusă din altă parte, din vechea vatră, din Obârșia Potopului este susținută de harta

austriacă din 1791 conform căreia Biserica de la Vârtop exista atunci, dar ceva mai sus, sub poalele pădurii la Ulioiu, iar în 1803 apariția bisericii a fost determinată

de coborârea populației de la Vârtop, Boboci, în Valea Dâmboviței, la drumul cel mare al Câmpulungului.

Împrejurările au cerut să fie adus și locașul de biserică mai jos, la marginea de vest a satului, dar totuși sus la Vârtop, lângă noile așezări.

Lacul fără fund

Lacul fără Fund nu există pe nicio hartă a județului Dâmbovița, dar este foarte cunoscut de către localnicii satului Gheboieni, comuna Tătărani.

Lacurile natural sunt destul de rare în județ și pe întinderi mici, unele au dispărut în timp și au rămas denumirile : Lacul lui Zorilă, Lacul Smeilor, Lacul Șerpilor, Lacul Adânc , Lacul Sărat, Lacul Banului, Lacul Negru, Lacul fără Fund ș.a.

Pentru fiecare lac s-a născut câte o legendă. Localnicii cunosc legenda acestui “ lac ” de foarte multă vreme: se spune că pe aici, peste deal trecea un alai de nuntă și că mirii s-au înecat fără a mai fi găsiți.

De atunci numele de “Lacul fără Fund” . În această legendă există și un miez de adevăr, prin adâncimea apei și pericolul de a te împotmoli în nămol.

Lacul fără Fund a evoluat în timp de la statutul de lac către cel de “ mlaștină ”, are forma oval-triunghiulară, este situat într-o mică depresiune la altitudinile de 460 m pe un deal din Subcarpații Ialomiței în sud- estul satului Gheboieni, având o suprafață de 1800 m². Acces : din nordul benzinăriei se formează o uliță spre deal, se urcă pe un drum prin livezile de pomi și prin pădure, până se vede pe stânga în pădure între trei culmi. Orientarea este N- S.

Dealul este în cea mai mare parte împădurit cu specii de foioase: gorun, carpen, fag, cireș, salcâm, jugastru, paltin de munte ș.a.

În depresiune s-a acumulat apă și s-a dezvoltat aninul negru (*Alnus glutiosa*) și salcia (*Salix cinerea*), feriga de apă (*Thelypteris dryopteris*) s.a.

Vegetația luxuriantă are aspect de mangrove, se încadrează în trei asociații : *Lementun minoris* (linitită),

Polygonetum hzdropiperis (piperul bălții) și *Saliceto-Alnetrim glutinosae* (salcie și anin).

Aninii au înălțimea de 12- 15 m, cu vârsta de până la 70 de ani cu rădăcini aeriene de 50- 60 cm, frunzele copacilor cad și se formează un strat la suprafață de 10- 15 cm grosime pe care se dezvoltă plantele, precum plaurul. Sub această apă ajunge până la 160 cm adâncime, iar pe fund este nămol. Plantele cresc înalte, la peste 1 m , și au rădăcini foarte lungi: lăsniciorul, limbarița, rogozul, feriga de apă, piperul bălții, gălbenelele, papura, cervana, busuiocul de baltă, buzduganul și altele.

Luciul de apă este restrâns și populat cu lintiță. PH-ul apei este slab acid. În areal sunt și ramuri și trunchiuri de copaci căzuți.

*ASOCIATIA DE LINTITA (*Lemnetul minoris*)

* LATURA NORDICA A LACULUI, CU LINTITA

Casetă:

Cadastrul Verde

***Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu”
Dâmbovița***

EUROPE DIRECT Târgoviște

Coordonator proiect Vlăduț Andreescu;

Text: Cătălina Homeghiu; Marilena Belu; Mihail Dumitru;

Foto: Clara Clipea; Vlăduț Andreescu;

Tehnoredactare computerizată: Lavinia Toma, Alin Simionescu;

Corectură: Mândruța Andreescu.

Proiect finanțat de Comisia Europeană și Consiliul Județean Dâmbovița, prin Centrul EUROPE DIRECT Târgoviște din cadrul Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița.

Contact: Str. Stelea, nr. 2, Târgoviște, cod poștal 130018.

Tel.: 0345 100581 ; fax: 0345100582;

email: office@edtargoviste.ro

Vizitează și www.edtargoviste.ro

Proiect finanțat de:

Comisia
Europeană

Consiliul Județean
Dâmbovița

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.